

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی ۳	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۲	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دیماه سال ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید. (الف) اگر امیال و غرایز انسان در کنار او قرار گیرد، منجر به فساد خواهد شد. (ب) «حیات طیبه»، حیات قلبی انسان و زندگی جدید و اختصاصی مؤمنان است که در نتیجه و به دست می آید. (ج) مردم یک جامعه عموماً یک اراده اجتماعی واحد دارند که حاصل از آنها می باشد. (د) قرآن کریم، از رابطه میان مؤمنان در جامعه با عنوان یاد می کند.	۲/۵
۲	عبارات صحیح و غلط را مشخص کنید. (الف) امامان (ع) بهره مندی از دنیا را در سایه ایمان و تقوا نفی نکردند اما، آن را لازمه سعادت اهل ایمان نمی دانستند. (ب) انسان با فراموشی خدا، از همه کمالات در مسیر پرورش بعد جسمانی خود استفاده می کند. (ج) انسان در انتخاب «ولی» مختار نیست و جامعه او را به سمت «ولی» سوق می دهد. (د) نبرد مؤمنان در جبهه باطل نبردی جمعی است نه فردی.	۲
۳	صحیح ترین گزینه را مشخص کنید. ۱- بنابر فرمایش قرآن «... و چون فرشتگان را فرمودیم: برای آدم سجده کنید. پس همه به سجده افتادند...» (بقره/۳۴) مشخص نمائید در این آیه شریفه منظور از سجده کردن چیست؟ (الف) فرشتگان به عنوان مخلوقاتی پایین تر از مقام انسان، در خدمت انسان و رشد او قرار گرفتند. (ب) فرشتگان رو به روی آدم پیشانی به خاک نهادند. ۲- کدام واژگان قرآنی، به قدرت انسان بر تسخیر آفریده ها اشاره دارد؟ (الف) مَكَّنَ (ب) زَيْنَ	۱
۴	اصطلاح «حیات دنیا» را از نظر قرآن تعریف نمائید.	۰/۵
۵	هریک از آیات زیر به کدام ویژگی «قلب» در قرآن کریم اشاره دارد؟ (الف) ... قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ ... (مائده/۴۱) (ب) إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تَلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا ... (انفال/۲) (ج) أَقَلَمَ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ (حج/۴۶)	۰/۷۵
۶	هریک از آیات زیر به کدام یک از «کیفیت تعامل اولیا حق یا باطل با انسان ها» اشاره دارد؟ (الف) لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ. (توبه/۱۲۸) (ب) فَأَمَّا مَنْ طَغَى وَآثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى (نازعات/۳۷-۳۹) (ج) فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ (زخرف/۵۴)	۰/۷۵
۷	به سؤالات ۷ تا ۱۱ پاسخ کوتاه دهید. (الف) صادق پنج سال داشته و شب ها هنگام خواب به دوست خیالی خود شب بخیر می گوید. (ب) سوگند که دانش آموز پایه دوازدهم و داوطلب شرکت در آزمون ورودی حوزه علمیه و مراکز آموزش عالی در سال تحصیلی جاری است، در برنامه روزانه بیش از اندازه به چینی اشناط مطالعه و مصاحبت با دوستان اهمیت داده به نحوی که بیشتر زمان او صرف این موارد می شود. هریک از موارد فوق با کدام یک از ویژگی های قرآنی «حیات دنیا» تطابق دارد؟	۰/۵

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳		رشته: علوم و معارف اسلامی ۳	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:		پایه دوازدهم	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۲	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دیماه سال ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir		
ردیف	سؤالات			نمره
۸	هریک از موارد زیر به کدام ویژگی «حیات طیبه» پرداخته است؟ (الف) گاه هنگام توبه در شب قدر و یا در خلوت مناجات با خدا، احساس می کند واقعاً از بدی متنفر است و هیچ علاقه ای به گناه ندارد. (ب) انسان هایی که با خدا قطع رابطه می کنند و کوشش خود را منحصر به اصلاح زندگی دنیا و توسعه آن می دانند از دو فشار رنج می برند: فشار از جهت نگهداری سرمایه و فشار بابت افزودن بر سرمایه.			۱
۹	تأثیر روح جمعی بر هویت و سرنوشت افراد جامعه چگونه است؟			۰/۵
۱۰	توضیح دهید چرا از نظر قرآن، هر امتی کتابی مخصوص به خود داشته و روز قیامت به سوی آن فرا خوانده می شوند؟			۰/۵
۱۱	گفتگوی معلم با فرهاد را بخوانید و بر اساس آن به سؤالات پاسخ دهید. «معلم: لطفاً، با توجه به موفقیتتان در درس عربی، به آرش در این درس کمک کنید.» «فرهاد: اگر امروز در درس عربی به او کمک کنم، فردا هم باید به او پول قرض بدهم.» (الف) بنویسید نگاه فرهاد به زندگی چه نگاهی است؟ (ب) نگاه مقابل و مخالف فرهاد به زندگی چه نگاهی خواهد بود؟ (ج) علت تفاوت این دو دیدگاه در چیست؟ (د) انسان هایی که دیدگاهشان مخالف دیدگاه فرهاد است، برچه اساس دوست دارند به دیگران کمک کنند؟			۱
۱۲	تدبر در آیات با توجه به آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ» (آل عمران/۲۰۰) پاسخ سؤالات زیر را بنویسید: (الف) «صبر» در این آیه شریفه شامل چه مواردی از صبر می باشد؟ (ب) اینکه ملت ایران بعد از آزادی اسرای جنگ تحمیلی، در شادی خانواده های آزادگان مشارکت داشتند؛ با کدام واژه قرآنی تطابق دارد؟ (ج) ثمره این دستورات سه گانه چیست؟ (د) «صبر»، «مصابره» و «مرباطه» در سایه کدام عامل معنوی می تواند خیر دنیا و سعادت اخروی را به ارمغان آورد؟			۱/۵
۱۳	در آیه شریفه «وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فْتَفَشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَأَصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ» انفال/۴۶ برای افراد جامعه دو فرمان و یک نهی صادر شده است، بر اساس ترتیب عبارات، بنویسید: (الف) این فرامین و نهی کدامند؟ (ب) ترتیب عبارات آیه شریفه، بیان کننده چه حقیقتی است؟			۱/۲۵
۱۴	پاسخ کامل سؤالات زیر را بنویسید. محور و هدف حرکت اعضای «جامعه الهی» و «جامعه طاغوتی» را با یکدیگر مقایسه کنید.			۱
۱۵	چرا مدیریت اراده انسان ها متعلق به ولی جامعه است؟			۰/۵
۱۶	دلیل اینکه برخی افراد با علوم دینی به خوبی آشنا هستند اما اخلاق و عمل دینی صحیحی ندارند، چیست؟ توضیح دهید.			۰/۷۵
۱۷	در سامان بخشیدن به اجتماع، تفاوت اصلی برنامه انبیاء با اندیشه های بشری را بنویسید.			۲
۱۸	چرا زندگی و انجام فعالیت های علمی در کشوری که تحت ولایت طاغوت است، کاری مذموم و ناپسند است؟			۱

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح
دوازدهم	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۲	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، داوطلب آزاد و آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج از کشور دی ۱۴۰۳		
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) بی نهایت طلبی (۰/۵) - درس اول؛ ص ۱۸ ج) روح جمعی (۰/۵) - درس هشت؛ ص ۱۱۰ (ب) ایمان و عمل صالح (۱) - درس شش؛ ص ۷۶ (د) اخوت (۰/۵) - درس دهم؛ ص ۱۳۴	۲/۵
۲	الف) غلط (۰/۵) - درس دوم؛ ص ۳۴ ج) غلط (۰/۵) - درس نهم؛ ص ۱۲۸ (ب) صحیح (۰/۵) - درس چهار؛ ص ۵۳ (د) صحیح (۰/۵) - درس دهم؛ ص ۱۴۱	۲
۳	۱- گزینه الف / فرشتگان به عنوان مخلوقاتی پایین تر از مقام انسان، در خدمت انسان و رشد او قرار گرفتند (۰/۵) درس یک؛ ص ۲۰ ۲- گزینه الف / مکن (۰/۵) درس دوم؛ ص ۲۹	۱
۴	حیات دنیا: یعنی مرتبه پایین تر حیات انسان، که مربوط به جسم مادی او و پرداختن به نیازهای مادی اش است. درس سوم؛ ص ۴۲	۰/۵
۵	الف) قلب جاگاه ایمان - درس پنجم ص ۷۰ ب) قلب، محل احساسات باطنی - درس پنجم ص ۷۱ ج) قلب، ابزار علم و ادراک - درس پنجم ص ۶۷	۰/۷۵
۶	الف) برخورد براساس تحقیر یا تکریم انسان ها- درس نهم ص ۱۲۷ ب) هدایت به سمت حیات دنیا یا حیات طیبه - دری نهم ص ۱۲۴ ج) تعطیل یا فعال کردن عقل و اندیشه - درس نهم ص ۱۲۵	۰/۷۵
۷	الف) لعب (۰/۲۵) / به معنای بازی است که معمولاً کودکان برای رسیدن به هدفی خیالی که در ذهن خود دارند، به آن می پردازند. درس سوم؛ ص ۴۳ ب) لهو (۰/۲۵) / به معنای سرگرمی و مشغول شدن به امور غیر مهم است به طوری که انسان را از هدف اصلی و وظیفه واجب خود بازدارد. درس سوم؛ ص ۴۳	۰/۵
۸	الف) فزونی علم و آگاهی / درس ششم؛ ص ۸۳ (۰/۵) نمره) ب) طمأنینه و آرامش درونی / درس ششم؛ ص ۷۹ (۰/۵) نمره)	۱
۹	جهت گیری های کلی و عمومی زندگی آن ها را تعیین خواهد کرد. (۰/۵) نمره) درس هشتم؛ ص ۱۱۰	۰/۵
۱۰	جوامع حاصل جمع مردمانی هستند (۰/۲۵) نمره) که با فرهنگ، اعتقادات و علایق مشترک با هم زندگی می کنند و ارتباطی تنگاتنگ با یکدیگر دارند، درس هشتم؛ ص ۱۰۹ (۰/۲۵) نمره)	۰/۵
۱۱	الف) خودخواهانه و دنیاگرایانه (۰/۲۵) / درس چهارم؛ ص ۵۸ ب) خداخواهانه (۰/۲۵) / درس چهارم؛ ص ۵۹ ج) جهان بینی (۰/۲۵) نمره) انسان که براساس شناخت از حقیقت خود شکل می گیرد. (۰/۲۵) / درس چهارم؛ ص ۵۸ د) بر اساس روح الهی خود دوست دارند به دیگران کمک کنند. (۰/۲۵) / درس چهارم؛ ص ۵۹	۱
۱۲	الف) صبر در این آیه به صورت مطلق آمده (۰/۷۵) نمره) و یا بنویسد شامل انواع صبر یعنی صبر بر سختی ها (۰/۲۵) نمره)، صبر در راه اطاعت خدا و صبر بر ترک گناهان می شود. (۰/۷۵) / درس هشتم؛ ص ۱۰۵ ب) رابطه (۰/۲۵) نمره)؛ درس هشتم؛ ص ۱۰۶ ج) نوشتن واژه فلاح یا واژه رستگاری درس هشتم؛ ص ۱۰۶ د) تقوا (۰/۲۵) نمره) درس هشتم؛ ص ۱۰۶	۱/۵

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح
دوازدهم	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۲	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، داوطلب آزاد و آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج از کشور دی ۱۴۰۳		
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۳	الف) امر به حمایت و اطاعت از رسول (۰/۲۵ نمره)، نهی از نزاع و تفرقه (۰/۲۵ نمره)، امر مؤمنان به صبر (۰/۲۵ نمره) درس نهم؛ ص ۱۳۰ ب) ترتیب عبارات آیه نشان دهنده‌ی آن است که اطاعت از ولی در جامعه، مانع نزاع و درگیری میان احزاب و گروه‌ها می‌شود (۰/۲۵ نمره) و در نهایت، از قدرت و اقتدار آن جامعه محافظت خواهد کرد. (۰/۲۵ نمره) درس نهم؛ ص ۱۳۰	۱/۲۵
۱۴	در جامعه الهی، محور و هدف حرکت اعضای جامعه در راستای توحید و تقرب به خدا بوده و هویت جمعی بر این مبنا شکل می‌گیرد. (۱ نمره) از سوی دیگر، در جامعه‌ی طاغوتی، محور حرکت اعضا، طاغوت و آنچه به جای خدا می‌پرستند بوده و همین امر هویت جمعی آنها را می‌سازد. (۱ نمره) درس نهم؛ ص ۱۱۹	۲
۱۵	زیرا زمانی که انسان کسی را (الهی یا غیر الهی) به عنوان «ولی» انتخاب می‌کند تحت سرپرستی او قرار می‌گیرد به تدریج نظام زندگیش بر مبنای اراده و خواست او شکل می‌گیرد. درس نهم؛ ص ۱۲۲	۰/۵
۱۶	تا قلب به میدان نیاید، انسان با حقایق ارتباط برقرار نمی‌کند. (۰/۲۵ نمره) خدا باید از اندیشه عبور کند و در مرکز وجود انسان که قلب اوست، وارد شود تا انسان نورانی شده و به نور الهی هدایت گردد. (۰/۲۵ نمره) اینکه برخی افراد با علوم دینی به خوبی آشنا هستند اما اخلاق و عمل دینی صحیحی ندارند، به همین علت است. درس پنجم؛ ص ۷۰	۰/۷۵
۱۷	خدایی که انسان را آفریده است، هم بهترین قانون را برای جامعه‌سازی و ساماندهی امور اجتماعی دارد و هم دقیق‌ترین برنامه را برای انسان‌سازی و معنویت یکایک انسان‌ها ارائه کرده است. آنچه اندیشه‌های بشری از آن غفلت کرده‌اند، ساخته شدن خود انسان‌هاست. بدون معنویت و حیات طیبه انسانی حتی با بهترین قوانین هم نمی‌توان وحدت، آزادی و عدالت اجتماعی را ایجاد و مستقر نمود و اختلافات و نزاع‌ها را از میان برداشت. همین، تفاوت اصلی برنامه‌ی انبیاء با اندیشه‌های بشری و مادی است. درس هفتم؛ ص ۹۷	۲
۱۸	اهمیت همراهی ولیّ حق در مقابل جبهه باطل تا آنجاست حتی یک فرد مسلمان اگر با زندگی در کشوری که تحت ولایت طاغوت است و انجام دادن فعالیت‌های مختلف علمی و اجرایی، موجب تقویت جبهه باطل و رشد علمی و فرهنگی آن شود، کار مذموم و ناپسندی انجام داده است؛ (۱ نمره) یا بنویسد: زیرا که علم و هنر می‌توانست در خدمت حکومت حق و تقویت آن قرار گیرد؛ (۰/۵ نمره) در حالی که نقطه‌ی مقابل آن را تقویت کرده است. (۰/۵ نمره) درس دهم؛ ص ۱۴۰	۱
	همکاران محترم، خواهشمند است با توجه به مفهومی بودن درس علوم و معارف قرآنی ۳ به پاسخ‌های مفهومی نمره کامل تعلق گیرد.	۲۰